

NEDERLANDSE BEURSPOLIS VOOR AANSPRAKELIJKHEID (NBA 2003) ALGEMENE EN BIJZONDERE VOORWAARDEN

ALGEMENE VOORWAARDEN

1. **Begripsomschrijvingen**

1.1. **Verzekeringnemer:**

Degene met wie de verzekeringsovereenkomst is aangegaan.

1.2. **Verzekerde(n):**

1.2.1. De verzekeringnemer in zijn hoedanigheid als omschreven in de polis.

1.2.2.1. Andere in de polis als verzekerde opgenomen natuurlijke of rechtspersonen in de hoedanigheid als omschreven in de polis.

1.2.2.2. Deze verzekering is niet van toepassing op een vestiging in het buitenland of een ondergeschikte daarvan, tenzij nadrukkelijk anders overeengekomen.

1.2.3. De vennoten, commissarissen en bestuurders van de verzekerden als genoemd in de artikelen 1.2.1.1 en 1.2.2.2, handelend als zodanig.

1.2.4. De personeelsverenigingen, pensioenfondsen en andere fondsen, instellingen en stichtingen opgericht in het kader van de arbeidsverhoudingen tussen de verzekerden als genoemd in de artikelen 1.2.2.1 en 1.2.2.2 en hun ondergeschikten alsmede de bestuursleden daarvan, handelend als zodanig.

1.2.5. De ondergeschikten, stagiaires, vrijwilligers, familieleden en huisgenoten van de verzekerden als genoemd in de artikelen 1.2.1 tot en met 1.2.4, voorzover zij werkzaamheden verrichten binnen het raam van de verzekerde hoedanigheid.

1.3. **Verzekeraars:**

Zij die gezamenlijk het verzekerde risico dragen, ieder voor zijn aandeel in het verzekerd bedrag.

1.4. **Derde(n):**

Iedereen met uitzondering van de aansprakelijk gestelde verzekerde(n).

1.5. **Schade:**

1.5.1. **Personenschade:**

Letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, met inbegrip van de op geld waardeerbare gevolgen hiervan.

1.5.2. **Zaakschade:**

1.5.2.1. Beschadiging, vernietiging of verlies van zaken van derden met inbegrip van de op geld waardeerbare gevolgen hiervan.

1.5.2.2. Als zaakschade wordt tevens beschouwd het verontreinigd of vuil worden van zaken of het zich daarop of daarin bevinden van vreemde stoffen.

1.6. **Milieu-aantasting:**

De uitstoot, lozing, doorsijpeling, loslating of ontsnapping van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof, voorzover die een prikkelende of besmetting of bederf veroorzakende of een

verontreinigende werking heeft in of op de bodem, de lucht, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).

1.7. Bereddingskosten:

Kosten, verbonden aan maatregelen, die zijn aangevangen tijdens de geldigheidsduur van de verzekering door of vanwege verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van schade af te wenden, waarvoor - indien gevallen - verzekerde aansprakelijk zou zijn en deze verzekering dekking zou bieden, of om die schade te beperken

1.8. Aanspraak:

Een tegen verzekerde ingestelde aanspraak tot vergoeding van schade, voortvloeiend uit een handelen of nalaten.

Aanspraken, al dan niet tegen meer verzekerden ingesteld, worden als één aanspraak beschouwd als deze met elkaar verband houden of uit elkaar voortvloeien, of uit hetzelfde handelen of nalaten voortvloeien of uit een opeenvolgend handelen of nalaten met dezelfde oorzaak voortvloeien en worden geacht bij verzekeraars te zijn aangemeld ten tijde dat de eerste aanspraak is aangemeld.

1.9. Omstandigheden:

Een of meer feiten waaruit een reële dreiging van een aanspraak kan worden afgeleid. Als zodanig worden beschouwd feiten ten aanzien waarvan verzekerde concreet kan meedelen uit welk handelen of nalaten de aanspraak kan voortvloeien en van wie de aanspraak kan worden verwacht.

1.10. Handelen of nalaten:

Een gedraging van verzekerde waaruit een aanspraak voortvloeit.

Met een gedraging van verzekerde wordt gelijk gesteld een schadevoorval dat vanwege een aan verzekerde toebehorende hoedanigheid krachtens de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor rekening van verzekerde komt.

1.11. Geldigheidsduur:

De periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de beëindigingsdatum van de verzekering.

1.12. Verzekeringsjaar:

Een periode van 12 maanden vanaf de premievervaldag en elke aansluitende periode van gelijke duur. Indien de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de premievervaldag of vanaf de premievervaldag tot de beëindigingsdatum korter is dan 12 maanden, wordt een dergelijke periode ook als een verzekeringsjaar beschouwd.

Bij een geldigheidsduur korter dan 12 maanden is het verzekeringsjaar gelijk aan de geldigheidsduur.

2. Omvang van de verzekering

2.1. Aansprakelijkheid

2.1.1 Verzekerd is de aansprakelijkheid van **verzekerde** voor door **derden** geleden **schade** in verband met **handelen of nalaten** in de verzekerde hoedanigheid, zulks met inachtneming van de in de polis van toepassing verklaarde voorwaarden en rubrieken.

2.1.2 Andere **verzekerden** dan **verzekeringnemer** kunnen slechts rechten aan deze verzekering ontleen door een daartoe strekkende schriftelijke verklaring, door **verzekeringnemer** tegenover **verzekeraars** afgelegd.

2.2. Verzekerd bedrag

2.2.1. **Verzekeraars** vergoeden voor alle **verzekerden** tezamen per **aanspraak** respectievelijk per **verzekeringsjaar** boven het eigen risico ten hoogste de in de polis genoemde verzekerde bedragen.

2.3. Cumulatie

Indien in geval van **schade** de aansprakelijkheid van **verzekerde** onder meer dan één van de van toepassing verklaarde rubrieken verzekerd is, zullen de verzekerde bedragen van deze rubrieken niet cumuleren. Per **aanspraak** zal nimmer meer dan eenmaal het hoogste van toepassing zijn verzekerde bedrag per **aanspraak** respectievelijk per **verzekeringsjaar** gelden.

Indien ingeval van schade meerdere eigen risico's van toepassing zijn, zullen de eigen risico's niet cumuleren. Per **aanspraak** zal nimmer meer dan eenmaal het hoogste van toepassing zijnde eigen risico gelden.

2.4. Extra vergoedingen

Verzekeraars vergoeden zonodig boven het verzekerd bedrag per **aanspraak** of per **verzekeringsjaar** de hierna genoemde kosten:

2.4.1. De **bereddingskosten**.

2.4.2. De kosten van verweer, waaronder wordt verstaan alle door of met toestemming van **verzekeraars** gemaakte kosten van verweer en rechtsbijstand, ook al gaat het om ongegronde **aanspraken** of om een strafvervolging.

2.4.3. De wettelijke rente over het door de verzekering gedekte deel van de hoofdsom.

2.4.4. Zekerheidsstelling

2.4.4.1. Indien in geval van **schade**, waarvoor **verzekerde** aansprakelijk is gesteld en deze verzekering dekking biedt, op last van de bevoegde overheid resp. rechter een cautie moet worden gesteld, zullen **verzekeraars** die cautie stellen en de daaraan verbonden kosten voor hun rekening nemen.

2.4.4.2. Het bedrag van de cautie als bedoeld in artikel 2.4.4.1 zal niet meer bedragen dan het in de polis genoemde verzekerde bedrag per cautie. Indien er geen verzekerd bedrag per cautie in de polis is opgenomen, geldt een verzekerd bedrag per cautie van EUR 10.000,00.

2.4.5. Het eigen risico is niet van toepassing op deze extra vergoedingen. Deze extra vergoedingen tezamen zijn gemaximeerd tot ten hoogste een bedrag gelijk aan het verzekerd bedrag voor de betreffende **aanspraak**.

2.5. Dekkingsgebied

Het dekkingsgebied van deze verzekering is de hele wereld.

Niet gedekt zijn echter **aanspraken** voortvloeiende uit door **verzekerde** aan respectievelijk voor cliënten in de USA en/of Canada geleverde en/of gefactureerde zaken en/of verrichte en/of gefactureerde werkzaamheden als die **aanspraken** tegen **verzekerde** zijn ingesteld op basis van het recht van de USA en/of Canada, danwel zijn gebaseerd op gerechtelijke uitspraken door enig rechtsprekende instantie in de USA en/of Canada.

2.6. Voorrisico

Tenzij uitdrukkelijk uitgesloten zijn meeverzekerd **aanspraken** of **omstandigheden** die voortvloeien uit een **handelen of nalaten** dat heeft plaatsgevonden vóór de ingangsdatum van de verzekering.

- 2.7.** Namelding
- 2.7.1.** Bij een gehele of gedeeltelijke oversluiting van een door een **verzekeraar** geaccepteerd aandeel of bij beëindiging van deze verzekering geldt voor de uitleg van de artikelen 14, 17 en 19 dat **omstandigheden** die vóór de oversluiting/beëindiging bij **verzekerde** bekend zijn alsmede **aanspraken** tot schadevergoeding die vóór de oversluiting/beëindiging tegen **verzekerde** zijn ingesteld, maar nog niet bij **verzekeraars** zijn gemeld, met inachtneming van het bepaalde in artikel 4 worden geacht bij verzekeraars te zijn gemeld op het moment direct voorafgaand aan de oversluiting/beëindiging, mits de schriftelijke melding aan verzekeraars binnen drie maanden na de oversluiting/beëindiging heeft plaatsgevonden. Het bovenstaande geldt niet indien **verzekeraars** de verzekering conform artikel 8.2 hebben opgezegd.
- 2.7.2.** Indien **verzekeraars** overeenkomstig het bepaalde in artikel 8.1 van hun recht gebruik maken de verzekering te beëindigen, heeft **verzekeringnemer** het recht om vóór de beëindigingsdatum de termijn van aanmelden tot één jaar te verlengen voor **aanspraken**, die voortvloeien uit een **handelen of nalaten**, dat heeft plaats gevonden vóór de beëindigingsdatum. **Verzekeraars** hebben het recht voor deze verlenging een aanvullende premie en/of aanpassing van de voorwaarden te bedingen.
- 2.7.3.** Indien de verzekering eindigt wegens opheffing van het bedrijf of beëindiging van het beroep van **verzekerde**, als bedoeld in artikel 8.4, heeft de **verzekeringnemer** het recht om vóór de beëindigingsdatum de termijn van aanmelden tot vijf jaar te verlengen voor **aanspraken**, die voortvloeien uit een **handelen of nalaten**, dat heeft plaatsgevonden vóór de beëindigingsdatum. **Verzekeraars** hebben het recht voor deze verlenging een aanvullende premie en/of aanpassing van de voorwaarden te bedingen.
- 2.7.4.** Voor **aanspraken** aangemeld binnen de in de artikelen 2.7.2. en 2.7.3. genoemde termijnen van één respectievelijk vijf jaar, geldt dat deze worden toegerekend aan het **verzekeringsjaar** direct voor de beëindigingsdatum.
- 2.8.** Samenloop
- 2.8.1.** Indien blijkt dat een door deze verzekering gedekte aanspraak eveneens onder (een) andere verzekering(en) is gedekt, geldt de onderhavige verzekering als excedent van die andere verzekering(en) respectievelijk als dekking voor het verschil in voorwaarden.
- 2.8.2.** Als in de andere verzekering(en) een zelfde bepaling voorkomt als genoemd in het vorige lid of een bepaling met een soortgelijke strekking of als de schaderegeling onder die verzekering(en) problemen oplevert, dan nemen **verzekeraars** de schade in behandeling. **Verzekeraars** vergoeden tot een bedrag gelijk aan de schadevergoeding die zou zijn betaald als de andere verzekering(en) niet zou(den) hebben bestaan. **Verzekerde** verplicht zich om zijn vordering op de verzekeraars van de andere verzekering(en) aan **verzekeraars** te cederen. De cessie heeft uitsluitend betrekking op dat deel van de door **verzekeraars** betaalde vergoeding dat uitstijgt boven hetgeen **verzekeraars** verschuldigd zouden zijn als er alleen sprake zou zijn geweest van onderhavige polis. Het eigen risico dat krachtens die andere verzekering(en) wordt gelopen blijft evenwel van de dekking uitgesloten.
- 3. Uitsluitingen**
- 3.1.** Opzicht
Niet gedekt zijn **aanspraken** tot vergoeding van **zaakschade** aan zaken veroorzaakt gedurende de tijd dat **verzekerde** of iemand namens hem deze zaken daadwerkelijk vervoert, bewerkt, behandelt, bewoont, huurt, leent, gebruikt, bewaart of om welke reden dan ook onder zich heeft. Deze uitsluiting geldt eveneens voor de uit de **zaakschade** voortvloeiende schade.

- Deze uitsluiting geldt niet met betrekking tot:
- 3.1.1.** Werkzaamheden bij **derden**
De aansprakelijkheid voor **zaakschade** aan zaken van **derden** ontstaan tijdens de werkzaamheden bij die **derden**, voorzover het zaken betreft die geen onderwerp zijn van de uit te voeren overeenkomst en/of waaraan op het moment van de schadeveroorzaking geen werkzaamheden werden verricht.
 - 3.1.2.** **Zaakschade** aan zaken van ondergeschikten
De aansprakelijkheid voor **zaakschade** aan zaken van ondergeschikten waarvoor **verzekerde** als werkgever aansprakelijk is.
 - 3.1.3.** Schade die door een brandverzekeraar is vergoed
De aansprakelijkheid voor **zaakschade** aan zaken, die **verzekerde** anders dan in huur, pacht, bruikleen of bewaarneming onder zich had, indien en voorzover terzake daarvan door een brandverzekeraar, die zich verbonden heeft te handelen overeenkomstig de regels van de Bedrijfsregeling Brandregres 2000, schade is vergoed.
 - 3.1.4.** Schade aan vervoermiddelen
de aansprakelijkheid voor **zaakschade** aan vervoermiddelen veroorzaakt gedurende de tijd dat deze voor laden of lossen aanwezig zijn op of zich bevinden in de onmiddellijke nabijheid van de terreinen van **verzekerde** of daar waar **verzekerde** werkzaamheden verricht.
- 3.2.** Motorrijtuigen
Niet gedekt zijn **aanspraken** tot vergoeding van **schade** veroorzaakt met of door een motorrijtuig in de zin van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) met aanvullingen en wijzigingen.
Deze uitsluiting geldt echter niet voor:
- 3.2.1.** Aanhangwagens
Schade veroorzaakt met of door aanhangwagens, die na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand zijn gekomen.
 - 3.2.2.** Laden/Lossen
Schade veroorzaakt met of door lading bij het laden of lossen van een motorrijtuig.
 - 3.2.3.** Lading
Schade veroorzaakt met of door lading die zich bevindt op dan wel valt of gevallen is van een motorrijtuig.
 - 3.2.4.** Passagier
Schade die door een **verzekerde** als passagier van een motorrijtuig is veroorzaakt. Bij **zaakschade** aan het motorrijtuig zelf zal geen beroep worden gedaan op de uitsluiting Opzicht als omschreven in artikel 3.1.
 - 3.2.5.** Motorrijtuig in gebruik bij ondergeschikten
De aansprakelijkheid van **verzekerde** als werkgever voor **schade** veroorzaakt met of door een motorrijtuig, waarvan de **verzekerde** geen eigenaar, bezitter of houder is en dat bij een ondergeschikte in gebruik was.
 - 3.2.6.** De in 3.2.1 tot en met 3.2.5 omschreven dekking geldt evenwel nimmer ter zake van de aansprakelijkheid voor **schade** waarvoor verzekeringsplicht bestaat krachtens de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM) of een analoge buitenlandse wet.
- 3.3.** (Lucht-) vaartuigen
Niet gedekt zijn **aanspraken** tot vergoeding van **schade** veroorzaakt met of door een (lucht-)vaartuig.
Deze uitsluiting geldt echter niet voor:
- 3.3.1.** **Personenschade** toegebracht met of door een vaartuig.
 - 3.3.2.** **Schade** die door een **verzekerde** als passagier van een (lucht-)vaartuig is veroorzaakt. Bij **zaakschade** aan het (lucht-)vaartuig zelf toegebracht, zal geen beroep worden gedaan op de uitsluiting Opzicht als omschreven in artikel 3.1.
 - 3.3.3.** **Zaakschade** toegebracht door pontons, bakken, roeiboten en andere vaartuigen zonder

motoren voor eigen voortstuwing, dan wel met motoren voor eigen voortstuwing van niet meer dan 3 kW, mits de waterverplaatsing niet meer is dan 20 m³.

- 3.4.** Aansprakelijkheidsverhogende bedingen
Niet gedekt zijn **aanspraken** voortvloeiende uit een boete-, schadevergoedings-, garantie-, vrijwarings-, of ander beding van soortgelijke strekking, tenzij - en dan voorzover - **verzekerde** ook zonder een dergelijk beding aansprakelijk zou zijn geweest.
- 3.5.** (Op)geleverde zaak/verrichte dienst
Niet gedekt zijn **aanspraken** tot vergoeding van:
- 3.5.1.** **Zaakschade** aan zaken die door of onder verantwoordelijkheid van **verzekerde** zijn (op-)geleverd.
- 3.5.2.** De kosten van terugroepen, verbeteren, vervangen of herstellen van de door of onder verantwoordelijkheid van **verzekerde** (op)geleverde zaken, tenzij deze kosten zijn aan te merken als **bereddingskosten**.
- 3.5.3.** De kosten van het opnieuw verrichten van de door of onder verantwoordelijkheid van **verzekerde** uitgevoerde werkzaamheden.
- 3.5.4.** De uitsluitingen als omschreven in de artikelen 3.5.1 tot en met 3.5.3 gelden ook voor de schade voortvloeiende uit het niet of niet naar behoren kunnen gebruiken van de (op) geleverde zaken of verrichte werkzaamheden, ongeacht door wie de schade is geleden of de kosten zijn gemaakt.
- 3.5.5.** Wordt door zaken die door of onder verantwoordelijkheid van **verzekerde** zijn (op-)geleverd **zaakschade** toegebracht aan andere zaken die eerder door of onder verantwoordelijkheid van **verzekerde** zijn (op-)geleverd, dan gelden de in de artikelen 3.5.1 tot en met 3.5.3 genoemde uitsluitingen niet voor die andere zaken.
- 3.5.6.** Wordt door werkzaamheden die door of onder verantwoordelijkheid van **verzekerde** zijn uitgevoerd **zaakschade** toegebracht aan andere zaken die eerder door of onder verantwoordelijkheid van **verzekerde** zijn (op-) geleverd, dan gelden de in de artikelen 3.5.1 tot en met 3.5.3 genoemde uitsluitingen niet voor die andere zaken.
- 3.5.7.** De uitsluitingen als genoemd in de artikelen 3.5.1 tot en met 3.5.3 gelden echter wel als de (op-) geleverde zaken of de verrichte werkzaamheden onderwerp zijn van één en dezelfde overeenkomst.
- 3.6.** Opzet
Niet gedekt zijn aanspraken tot vergoeding van **schade**, als die schade voor de aansprakelijk gestelde **verzekerde** het beoogde of zekere gevolg is van zijn **handelen of nalaten**. Wel gedekt is de aansprakelijkheid van **verzekerde** voor door zijn ondergeschikte(n) opzettelijk veroorzaakte **schade**, mits **verzekerde** ter zake van de opzettelijk veroorzaakte schade geen verwijt treft.
Bij de toepassing van deze uitsluiting bij rechtspersonen zal slechts de opzet van de bestuurder in de zin van boek 2 Burgerlijk Wetboek worden beschouwd als opzet van de rechtspersoon; bij vennootschappen onder firma of commanditaire vennootschappen alleen de opzet van een beherend vennoot.
- 3.7.** Molest
Niet gedekt zijn **aanspraken** tot vergoeding van **schade** veroorzaakt door of ontstaan uit molest:
Onder molest is te verstaan:
- Gewapend conflict: elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of althans de één de ander, gebruikmakend van militaire machtsmiddelen, bestrijden. Onder gewapend conflict wordt mede verstaan het gewapend optreden van een Vredesmacht der Verenigde Naties.
 - Burgeroorlog: een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van

- een zelfde staat waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is.
- Opstand: georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag.
- Binnenlandse onlusten: min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen op verschillende plaatsen binnen een staat.
- Oproer: een min of meer georganiseerde plaatselijke, gewelddadige beweging, gericht tegen het openbaar gezag.
- Mouterij: een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van enige gewapende macht, gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.

Deze nadere omschrijving vormt een onderdeel van de tekst, die door het Verbond van Verzekeraars op 2 november 1981 ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage is gedeponed.

3.8. Atoomkernreactie

3.8.1. Niet gedekt zijn aanspraken tot vergoeding van **schade** veroorzaakt door, opgetreden bij of voortvloeiende uit atoomkernreacties, onverschillig hoe de reactie is ontstaan.

3.8.2. Wel gedekt zijn aanspraken tot vergoeding van **schade** veroorzaakt door radioactieve nucliden die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige of (niet militaire) beveiligingsdoeleinden, mits er een door enige overheid afgegeven vergunning (voorzover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen. Onder "kerninstallatie" wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225), alsmede een kerninstallatie aan boord van een schip. Voorzover krachtens enige wet of enig verdrag een **derde** voor de geleden **schade** aansprakelijk is, vindt artikel 3.8.2 geen toepassing.

4. **Schade**

4.1. Verplichtingen bij schade

4.1.1. **Verzeekerde** is verplicht, zodra hij voor de eerste keer een **aanspraak** ontvangt of kennis krijgt van **omstandigheden** deze terstond, de redelijkheid in acht genomen, aan **verzekeraars** te melden.

4.1.2. **Verzeekerde** is voorts verplicht alle ontvangen bescheiden, zoals aansprakelijkstellingen, dagvaardingen en stukken betreffende strafvervolgning terstond en onbeantwoord aan **verzekeraars** te sturen en zich te onthouden van elke toezegging, verklaring of handeling, waaruit een erkenning van een verplichting tot schadevergoeding zou kunnen worden afgeleid.

4.1.3. **Verzeekerde** dient alle aanwijzingen van of namens **verzekeraars** op te volgen en overigens alle medewerking en inlichtingen te verschaffen welke voor de beoordeling van zijn aansprakelijkheid van belang zouden kunnen zijn.

4.2. Gevolgen niet nakoming van de in artikel 4.1 genoemde verplichtingen bij schade

4.2.1. Indien **verzeekerde** een **aanspraak**, na ontvangst hiervan, dan wel een **omstandigheid**, na kennisname hiervan, conform artikel 4.1.1 niet terstond aan **verzekeraars** heeft gemeld, dan geldt het volgende:

- a. Meldt **verzeekerde** dit alsnog binnen één jaar, dan heeft dit verval van het recht op schadevergoeding tot gevolg indien **verzekeraars** aannemelijk maken dat daardoor de belangen van **verzekeraars** zijn geschaad.
- b. Meldt **verzeekerde** dit alsnog binnen drie jaar maar niet binnen één jaar, dan heeft dit verval van het recht op schadevergoeding tot gevolg, tenzij **verzeekerde** aannemelijk

- kan maken dat daardoor de belangen van **verzekeraars** niet zijn geschaad.
- c. Meldt **verzekerde** dit eerst na verloop van 3 jaar, dan **vervalt** elk recht op schadevergoeding.
- 4.2.2.** Indien **verzekerde** de in de artikelen 4.1.2 en/of 4.1.3 opgelegde verplichtingen niet is nagekomen, dan heeft dit verval van het recht op schadevergoeding tot gevolg indien **verzekeraars** aannemelijk maken dat daardoor de belangen van **verzekeraars** zijn geschaad.
- 4.3.** Schaderegeling
Verzekeraars belasten zich met de regeling en vaststelling van de **schade**. Zij hebben het recht benadeelde **derden** rechtstreeks schadeloos te stellen en met hen schikkingen te treffen.
Bestaat de vergoeding van **schade** uit periodieke uitkeringen en is de waarde daarvan met inachtneming van andere uitkeringen hoger dan het verzekerde bedrag, dan wordt de duur of de hoogte van die uitkeringen, naar de keuze van **verzekerde**, naar evenredigheid verminderd.
- 4.4.** Verval
Indien **verzekerde** geen rechtsvordering tegen **verzekeraars** heeft ingesteld binnen één jaar nadat **verzekeraars** schriftelijk aan **verzekerde** hebben meegedeeld geen dekking te verlenen voor een **aanspraak** of een **omstandigheid** niet als zodanig te beschouwen, dan kunnen ter zake van die **aanspraak** of **omstandigheden** geen rechten meer aan deze verzekering worden ontleend.

5. Premiebetaling en schade-uitkeringen

- 5.1.** Aanvullende begripsomschrijvingen
- 5.1.1.** Onder "premie" wordt voor de toepassing van dit artikel mede verstaan de met de verzekering verband houdende overige verschuldigde bedragen.
- 5.1.2.** Onder **verzekerde** wordt voor de toepassing van dit artikel mede verstaan **verzekeringnemer**, alsmede ieder ander die de premie verschuldigd is.
- 5.2.** Premiebetaling
- 5.2.1.** De tussenpersoon neemt op zich de premie als eigen schuld aan **verzekeraar(s)** te zullen voldoen op het moment dat deze krachtens de verzekeringsovereenkomst verschuldigd wordt door **verzekerde**. Tenzij uitdrukkelijk anders is of wordt overeengekomen zal betaling van de premie door de tussenpersoon plaatsvinden door creditering van **verzekeraar(s)** in rekening-courant voor de krachtens de verzekeringsovereenkomst door **verzekerde** verschuldigde premie, op welk moment **verzekerde** jegens **verzekeraar(s)** zal zijn gekweten.
- 5.2.2.** **Verzekerde** is gehouden de premie aan de tussenpersoon te vergoeden. Ingeval de verzekering via een tweede tussenpersoon is gesloten en de **verzekerde** aan deze tweede tussenpersoon heeft betaald, is de **verzekerde** door deze betaling tegenover de tussenpersoon eerst gekweten, wanneer deze tweede tussenpersoon aan de tussenpersoon de premie heeft vergoed.
- 5.2.3.** Onverminderd de aansprakelijkheid van **verzekerde** tot betaling van de verschuldigde premie aan de tussenpersoon, zal de verzekering slechts van kracht zijn voor de termijn waarvoor de premie aan de tussenpersoon is betaald alsmede voor de termijn, waarvoor de tussenpersoon **verzekerde** krediet heeft verleend. **Verzekerde** zal bij de interpretatie hiervan geacht worden krediet te hebben gehad, tenzij hem dit schriftelijk is opgezegd.
- 5.2.4.** Door het tot stand komen van de verzekering is de tussenpersoon door **verzekerde** onherroepelijk gemachtigd **verzekeraar(s)** tussentijds van hun verplichtingen uit de verzekeringsovereenkomst te ontslaan indien **verzekerde** of, ingeval de verzekering via een tweede tussenpersoon is gesloten, deze tweede tussenpersoon nalaat de premie aan

de tussenpersoon te voldoen.

De tussenpersoon zal **verzekeraar(s)** niet van hun verplichtingen ontslaan zonder **verzekerde** vooraf schriftelijk van zijn voornemen in kennis te hebben gesteld.

5.3. Schade-uitkeringen en premierestituties

5.3.1. Tenzij de rechthebbende anders wenst en dit vooraf schriftelijk aan **verzekeraar(s)** heeft medegedeeld zal de tussenpersoon **verzekeraar(s)** in rekening-courant voor de verschuldigde schade-uitkeringen en premierestituties debiteren.

Verzekeraar(s) zullen daardoor zijn gekweten, doch deze kwijting zal evenwel alsnog geacht worden niet te hebben plaatsgevonden indien en voorzover een **verzekeraar** in gebreke blijft het aan de tussenpersoon verschuldigde saldo van de rekening-courant tussen hen aan te zuiveren op het daarvoor overeengekomen of gebruikelijke tijdstip.

5.3.2. De tussenpersoon zal de schade-uitkeringen en premierestituties aan de rechthebbende afdragen. De tussenpersoon is evenwel tot niet meer gehouden dan tot betaling van het saldo dat resteert na verrekening van deze schade-uitkeringen en premierestituties met ten tijde van het ontstaan van de afdrachtverplichting al dan niet opeisbare doch reeds vaststaande vorderingen op **verzekerde** uit hoofde van welke verzekering ook. Deze verrekening zal evenwel niet plaatsvinden indien derden (niet zijnde de **verzekerde**) ter zake van deze verzekering een rechtstreeks vorderingsrecht op **verzekeraar(s)** hebben.

5.3.3. **Verzekeraars** behouden evenwel het recht om hetgeen krachtens deze verzekering aan schadevergoeding(en) is verschuldigd rechtstreeks aan de benadeelde **derde** te betalen. **Verzekeraars** kunnen de tussenpersoon daartoe instructie geven.

5.3.4. Ingeval de verzekering via een tweede tussenpersoon is gesloten is de tussenpersoon jegens de rechthebbende gekweten voor zover betaling door de tussenpersoon aan deze tweede tussenpersoon heeft plaatsgevonden.

5.4. Naverrekening

5.4.1. Indien de premie wordt gebaseerd op veranderlijke gegevens (zoals jaarloon of jaarlijkse omzet), is **verzekeringnemer** verplicht om binnen drie maanden na het einde van ieder **verzekeringsjaar** aan **verzekeraars** de gegevens te verschaffen, die nodig zijn om de definitieve premie vast te stellen.

5.4.2. Indien **verzekeringnemer** de gevraagde gegevens niet of niet tijdig verstrekt, hebben **verzekeraars** het recht de definitieve premie op basis van 150% van de laatst bekende gegevens vast te stellen.

5.4.3. Naar gelang de definitieve premie hoger of lager is dan de voorschotpremie, zal het meerdere alsnog aan **verzekeringnemer** in rekening worden gebracht respectievelijk zal het mindere alsnog aan **verzekeringnemer** worden gerestitueerd, uiteraard met inachtneming van een eventueel van toepassing zijnde minimumpremie.

5.4.4. De definitieve premie is tevens de voorschotpremie voor het komende **verzekeringsjaar**.

6. *Wijziging premie en/of voorwaarden*

6.1. **Verzekeraars** hebben het recht de premie en/of voorwaarden voor bepaalde groepen **verzekerden** te wijzigen. Behoort deze verzekering tot deze groep, dan zijn **verzekeraars** gerechtigd deze verzekering aan te passen met ingang van de eerstkomende premieervaldag. Het is daarbij een voorwaarde dat **verzekeraars** deze wijziging uiterlijk drie (3) maanden voor de premieervaldag schriftelijk aan **verzekeringnemer** meedelen.

6.2. **Verzekeringnemer** wordt geacht met de wijziging in te stemmen, tenzij **verzekeringnemer** vóór de premieervaldag schriftelijk het tegendeel heeft bericht. Mocht dit laatste het geval zijn dan eindigt de verzekering op de in de schriftelijke aanzegging genoemde komende premieervaldag.

6.3. **Verzekeringnemer** heeft niet het recht te weigeren, indien de wijziging:

- van de premie en/of voorwaarden voortvloeit uit wettelijke regelingen of bepalingen;

- een verlaging van de premie bij gelijkblijvende dekking inhoudt;
- een uitbreiding van de dekking met een niet hogere premie inhoudt.

7. Wijziging van het risico

- 7.1.** De premie en voorwaarden gelden voor de activiteiten van **verzekerde(n)** binnen de in de polis omschreven hoedanigheid.
- 7.2.** Indien deze activiteiten in belangrijke mate worden gewijzigd zijn **verzekeraars** bevoegd een verandering van premie en/of voorwaarden aan de orde te stellen.
- 7.3.** **Verzekeringnemer** dient **verzekeraars** binnen een redelijke termijn over de wijziging informeren; de dekking blijft echter onverminderd van kracht.
- 7.4.** Indien deze wijziging een zodanige verzwaring van het risico met zich meebrengt dat **verzekeraars** niet dan wel tegen gewijzigde premie en/of voorwaarden deze verzekering wensen voort te zetten, zullen **verzekeraars** zulks binnen 30 dagen na ontvangst van de in artikel 7.3 bedoelde kennisgeving aan **verzekeringnemer** mededelen, met dien verstande dat:
- 7.4.1.** Indien de premie en/of voorwaarden worden gewijzigd **verzekeringnemer** gedurende 30 dagen na kennisgeving daarvan het recht heeft deze wijziging te weigeren. De dekking voor de nieuwe activiteiten vervalt dan met ingang van de dag dat **verzekeraars** de kennisgeving van die weigering hebben ontvangen;
- 7.4.2.** Indien **verzekeraars** aan **verzekeringnemer** mededelen de nieuwe activiteiten niet onder de verzekering te willen dekken, heeft **verzekeringnemer** gedurende 30 dagen na kennisgeving daarvan het recht de verzekering te beëindigen. De verzekering vervalt dan met ingang van de dag dat **verzekeraars** de kennisgeving daarvan hebben ontvangen.
- 7.5.** Indien verzuimd is aan **verzekeraars** mededeling te doen als bedoeld in artikel 7.3 zijn **verzekeraars** slechts gehouden die **schade** te vergoeden, welke ook ten laste van **verzekeraars** zou zijn gekomen als de activiteiten van **verzekerde(n)** binnen de in de polis omschreven hoedanigheid niet waren gewijzigd.

8. Duur en einde van de verzekering

- 8.1.** De verzekering begint op de ingangsdatum en eindigt op de contractsvervaldatum om 00.00 uur. De verzekering wordt echter stilzwijgend verlengd met de in de polis aangegeven termijn, tenzij één van de partijen tenminste drie maanden voor de aanvang van die termijn de verzekering schriftelijk aan de andere partij heeft opgezegd. Een gedane opzegging is slechts van kracht, indien zij tot de contractsvervaldatum van de verzekering wordt gehandhaafd en zal, indien zij voor die datum wordt herroepen, geacht worden nimmer te hebben plaatsgehad.
- 8.2.** Opzegging door **verzekeraars**
Verzekeraars hebben het recht de verzekering binnen drie maanden na een melding van een **aanspraak** of een **omstandigheid** tussentijds schriftelijk op te zeggen. De verzekering eindigt op zijn vroegst 30 dagen na de dag van ontvangst van deze opzegging.
- 8.3.** Opzegging door **verzekeringnemer**
 De verzekering eindigt voorts indien **verzekeringnemer** de herziening van de premie of voorwaarden weigert overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 6.2, 7.4 en 20.6.
- 8.4.** Opheffing bedrijf of beëindiging van beroep
 De verzekering eindigt voor het bedrijf of beroep op het moment dat dit bedrijf wordt opgeheven of het beroep wordt beëindigd.

9. Verdeling

Als de maatschappijverdeling van de gevolmachtigde agent niet op het polisblad is vermeld, dan is door hem getekend voor aandelen van maatschappijen als gedeponereerd bij de

Coöperatieve Vereniging Nederlandse Assurantiebeurs B.A. te Amsterdam

Op verzoek van **verzekerde** verstrekt de tussenpersoon of de Coöperatieve Vereniging Nederlandse Assurantie Beurs B.A. een overzicht van de maatschappijen en hun aandelen.

10. Toepasselijk recht

Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

11. Geschillen

Alle geschillen betreffende deze overeenkomst zijn onderworpen aan de uitspraak van de bevoegde rechter te Amsterdam of Rotterdam.

12. Mededelingen

12.1. Alle mededelingen door **verzekerde** en **verzekeraars** aan elkaar kunnen rechtsgeldig worden gedaan aan de tussenpersoon.

12.2. Alle mededelingen door de tussenpersoon kunnen rechtsgeldig aan het laatste aan hem bekend gemaakte adres van de in de polis vermelde **verzekeringnemer** geschieden.

13. Privacy-bescherming

De bij de aanvraag van deze verzekering verstrekte persoonsgegevens en de eventueel nader te overleggen persoonsgegevens kunnen worden opgenomen in een gevoerde persoonsregistratie.

Op deze registratie is een privacy-reglement van toepassing.

BIJZONDERE VOORWAARDEN

Rubriek I: ALGEMENE AANSPRAKELIJKHEID

14. *Nadere dekkingsomschrijving*

Verzekerd is, met inachtneming van hetgeen is bepaald in de Algemene Voorwaarden alsmede met inachtneming van het verzekerd bedrag en het eigen risico, de aansprakelijkheid van **verzekerde** voor **schade** van **derden**, mits:

- de **aanspraak** ter zake daarvan voor de eerste maal tegen **verzekerde** is ingesteld tijdens de **geldigheidsduur** van de verzekering en tevens tijdens deze **geldigheidsduur** schriftelijk bij **verzekeraars** is aangemeld;
- en
- de **aanspraak** respectievelijk de **omstandigheid** bij het aangaan van de verzekering bij de **verzekeringnemer** of de aansprakelijk gestelde **verzekerde** niet bekend was.

Indien een **omstandigheid** tijdens de **geldigheidsduur** van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij **verzekeraars** is aangemeld, zal onverminderd het bepaalde in artikel 4, de **aanspraak** die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld en gemeld op de datum van melding van deze **omstandigheid**.

De datum van de eerste schriftelijke melding aan **verzekeraars** van de **aanspraak** of **omstandigheid** is bepalend voor het **verzekeringsjaar** waaraan de desbetreffende **aanspraak** of **omstandigheid** wordt toegerekend.

15. *Aanvullende uitsluitingen*

- 15.1. Milieu-aantasting
Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor **schade** van **derden** in verband met een **milieu-aantasting**.
- 15.2. Werkgeversaansprakelijkheid
Niet verzekerd is de aansprakelijkheid als werkgever tegenover ondergeschikten.

Rubriek II: WERKGEVERSAANSPRAKELIJKHEID

16. *Aanvullende begripsomschrijvingen*

In deze rubriek wordt **personenschade** onderscheiden naar **personenschade** tengevolge van:

16.1. **Ongeval:**

Onder ongeval wordt verstaan:

Een plotseling van buitenaf en ongewild op het lichaam van een ondergeschikte inwerkend geweld.

16.2. **Beroepsziekte:**

Onder beroepsziekte wordt verstaan:

Een aantasting van de gezondheid van een ondergeschikte, niet zijnde het gevolg van een **ongeval**.

17. *Nadere dekkingsomschrijving*

Verzekerd is, met inachtneming van hetgeen is bepaald in de Algemene Voorwaarden alsmede met inachtneming van het verzekerd bedrag en het eigen risico, de aansprakelijkheid van **verzekerde** als werkgever tegenover ondergeschikten, mits:

- de **aanspraak** ter zake daarvan voor de eerste maal tegen **verzekerde** is ingesteld tijdens de **geldigheidsduur** van de verzekering en tevens tijdens deze **geldigheidsduur** schriftelijk bij **verzekeraars** is aangemeld;

en

- de **aanspraak** respectievelijk de **omstandigheid** respectievelijk de **omstandigheid** bij het aangaan van de verzekering bij de **verzekeringnemer** of de aansprakelijk gestelde **verzekerde** niet bekend was.

Indien een **omstandigheid** tijdens de **geldigheidsduur** van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij **verzekeraars** is aangemeld, zal onverminderd het bepaalde in artikel 4, de **aanspraak** die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld en gemeld op de datum van melding van deze **omstandigheid**.

De datum van de eerste schriftelijke melding aan **verzekeraars** van de **aanspraak** of **omstandigheid** is bepalend voor het **verzekeringsjaar** waaraan de desbetreffende **aanspraak** of **omstandigheid** wordt toegerekend.

18. *Aanvullende uitsluiting*

18.1 Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor **schade** tengevolge van een **handelen of nalaten** dat bewust in strijd is met enig van overheidswege gegeven voorschrift ter zake van arbeidsomstandigheden, indien zulks is geschied in opdracht van of met goedvinden van **verzekerde(n)**.

Indien de betreffende **verzekerde** een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder **verzekerde** verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding, alsmede enige functionaris in dienst van die betreffende **verzekerde**, die door een lid van de directie is belast met bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.

Rubriek III: MILIEU-AANSPRAKELIJKHEID (plotselinge aantasting)

19. *Nadere dekkingomschrijving*

Verzekerd is, met inachtneming van hetgeen is bepaald in de Algemene Voorwaarden alsmede met inachtneming van het verzekerd bedrag en het eigen risico, de aansprakelijkheid van **verzekerde** voor **schade** van **derden** in verband met een **milieu-aantasting** die plotseling en onzeker is en niet het rechtstreekse gevolg is van een langzaam (in-)werkend proces, mits:

- de **aanspraak** ter zake daarvan voor de eerste maal tegen **verzekerde** is ingesteld tijdens de **geldigheidsduur** van de verzekering en tevens tijdens deze **geldigheidsduur** schriftelijk bij **verzekeraars** is aangemeld;
- en
- de **aanspraak** respectievelijk de **omstandigheid** bij het aangaan van de verzekering bij de **verzekeringnemer** of de aansprakelijk gestelde **verzekerde** niet bekend was.

Indien een **omstandigheid** tijdens de **geldigheidsduur** van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij **verzekeraars** is aangemeld, zal onverminderd het bepaalde in artikel 4, de **aanspraak** die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld en gemeld op de datum van melding van deze **omstandigheid**.

De datum van de eerste schriftelijke melding aan **verzekeraars** van de **aanspraak** of **omstandigheid** is bepalend voor het **verzekeringsjaar** waaraan de desbetreffende **aanspraak** of **omstandigheid** wordt toegerekend.

20. *Aanvullende uitsluitingen en bepalingen*

20.1. Werkgeversaansprakelijkheid

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid als werkgever tegenover ondergeschikten.

20.2. Bereddingskosten eigen locatie

Verzekeraars vergoeden nimmer kosten door wie ook gemaakt teneinde de **milieu-aantasting** op en de gevolgen daarvan voor een locatie van **verzekerde** te beperken of ongedaan te maken, behoudens voorzover **verzekerde** aantoont, dat deze kosten tevens **bereddingskosten** zijn.

20.3. Overtreding voorschriften

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor **schade** tengevolge van een **handelen of nalaten** dat bewust in strijd is met enig van overheidswege gegeven voorschrift ter zake van het milieu, indien zulks is geschied in opdracht of met goedvinden van **verzekerde(n)**.

Indien de betreffende **verzekerde** een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder **verzekerde** verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding, alsmede enige functionaris in dienst van die betreffende **verzekerde** die door een lid van de directie is belast met een bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.

20.4. Opzet

In aanvulling op hetgeen is bepaald in artikel 3.6 geldt dat indien de betreffende **verzekerde** een rechtspersoon is voor de toepassing van deze uitsluiting onder **verzekerde** wordt verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding.

20.5. Genetische schade

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor genetische schade.

20.6. Wetswijziging

Verzekeraars hebben het recht, indien gedurende de **geldigheidsduur** van de verzekering het aansprakelijkheidsrisico wordt of zal worden verzwaaard door wetgeving in formele of materiële zin, de verzekering op te zeggen of te herzien met ingang van een door **verzekeraars** te bepalen datum, met inachtneming van een termijn van tenminste dertig dagen. De **verzekeringnemer** heeft het recht de herziening van de overeenkomst te weigeren binnen dertig dagen nadat hem daarvan mededeling is gedaan.